

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto . . . . . K 12—
pol leta . . . . . " 6—
četrt leta . . . . . " 3—
na mesec . . . . . " 1-10
Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pecamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 lin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.
Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto . . . . . K 18—
pol leta . . . . . " 9—
četrt leta . . . . . " 4-50
na mesec . . . . . " 1-60
Za inozemstvo celo leto . . . . . " 28—
Upravišтво: Knafljova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzljavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Čehi za Hribarja in Ljubljano.

Brno, 25. avgusta. Na potu iz Karlovih varov v Jindřihov Gradec je poslal poslanec dr. Stránský ministrskemu predsedniku baronu Bienensthu tole brzljavo: V imenu češke ljudske stranke na Moravskem protestiram z največjim ogorčenjem proti nasilstvu, ki ga je vaša ekscelence zagrešila na avtonomiji mesta Ljubljane in upam z vso gotovostjo, da bo temu vašemu činu vsa češka delegacija dala tak odgovor, ki bo odpravil za državo neblage posledice vašega sistema.

Za malorusko vseučilišče.

Kolomeja, 25. avgusta. Poslanec dr. Trilovskij je imel v Kosovem šolod, na katerem je govoril o političnem položaju in o maloruskem vseučiliškem vprašanju. Na shodu se je sprejela resolucija, v kateri se poziva maloruske poslanee, naj z vso energijo započeno akcijo za ustanovitev maloruskega vseučilišča v Lvo-
vu in sicer tako, da se univerza otvori že leta 1911/12. V slučaju, da bi tega ne mogli doseči, naj vsi od prvega do zadnjega odlože mandate.

Novi tajni svetniki.

Dunaj, 25. avgusta. Sekcijski načelnik v trgovinskem ministrstvu dr. Mataja in sekijski načelnik v naučnem ministrstvu Josip vitez Ranera sta imenovana za tajne svetnike.

Česka v finančajnih zagatah.

Praga, 25. avgusta. Deželni odbor je z ozirom na slab finančajni položaj sklenil, da se letos ne vrše običajni tečajji v sadjarstvu, ki so se vsa prejšnja leta prirejali po deželi.

Vojaške vaje na avstrijskem jugu.

Dunaj, 25. avgusta. »Die Zeit« poroča, da se bodo velike vojaške vaje vršile prihodnje leto na slovan-skem jugu države.

Prestolonaslednik pri Rothschildu.

Praga, 25. avgusta. Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand je posetil danes barona Rothschilda. Ta poset se smatra kot znak hvaležnosti, da je baron Rothschild kot so-lastnik železarskih tovarn v Vitko-
vicih prevzel na svoj riziko zgradbo novih avstrijskih oklopnice, čeprav delegacije za te ladje še niso dovolile potrebnega kredita.

Ban dr. Tomašić proti koaliciji.

Zagreb, 25. avgusta. Ban dr. Nikola pl. Tomašić se je baje izrazil, da odklanja vsako skupnost s hrvaško-srbsko koaliciojo pri predstoječih saborskih volitvah.

R. — Zagreb, 25. avgusta. Govori se, da je dobil ban dr. Tomašić več 100.000 kron na razpolago, da »na-pravi« na Hrvaškem volitve po ogr-skem vzoru.

Kolera na Dunaju?

Dunaj, 25. avgusta. Tu sta oboleli na znakih kolere dve ženski. Ena izmed njih 45letna Magdalena Held, žena krmarja na donavskem parni-

ku, je že umrla, druga 20letna Tere-
zija Hofmann, hčerka uslužbenca tu-
di pri donavski parobrodni družbi,
še živi. Fizikat izjavlja, da se ni mo-
gel dognati, ali je Magdalena Held
umrla na bolezen »cholera nostras«
ali »cholera asiatica«. To bo pokaza-
la bakterijologična preiskava, ki se
izvrši jutri. Ministrstvo notranjih
del je ukazalo najstrožje varnostne
odredbe.

V Pešti ni kolere!

Budimpešta, 25. avgusta. Urad-
no se razglša, da ste dotični ženski,
ki ste bili internirani, ker ste bili
osumljeni, da imate kolero, oboleli
na navadni griži.

Odredbe proti koleri v Pulju.

Pulj, 25. avgusta. Oblast je vse
potrebno ukrenila, da se prepreči
prestop kolere iz južne Italije na
avstrijska tla. Predvsem je prepove-
dala uvoz južnega sadja in prodajo
melon, ki prihajajo na trg iz itali-
janskega kraljestva.

Kolera v južni Italiji.

Rim, 24. avgusta. V zadnjih 24.
urah je v južni Italiji zbolelo na ko-
leri 22 oseb, umrlo pa jih je 14. Obla-
sti zatrujejo, da kolera že pojema.

Čestitka cesarja Frana Josipa knezu Nikiti.

Cetinje, 25. avgusta. Avstro-
ogrski poslanik baron Giessl izroči
knezu Nikiti lastnoročno pismo ce-
sarja Frana Josipa, v katerem mu
v najiskrenejših izrazih čestita k
jubileju 50letnice vladanja in zlati
poroki.

Program jubilejskih slavnosti v Črni gori.

R. — Cetinje, 24. avgusta. Sve-
čanosti v proslavo 50letnice vladanja
kneza Nikole se prične dne 28. avgu-
sta. Na predvečer svečanosti ob pol
6. zvečer zvone v vseh cerkvah zvono-
vi, z utrdbe pa se odda 21 topov-
skih strelav. Zvečer je po vseh me-
stih in vaseh slavnostna razsvetlja-
va. Na Cetinju se priredi bakljada,
pevska društva pa prirede knezu
podoknico. Zjutraj, dne 28. avgusta
priredi vojaška godbo budnico. Ob
7. zjutraj je služba božja. Po službi
božji čestita knezu metropolit Mitro-
fan. Nato zapusti knez s spremstvom
cerkev, kar naznani 101 strel iz to-
pov. Nato se vrši čestitanje inozem-
skih vladarjev, odposlancev tujih dr-
žav in diplomatskega kora. Ob 10.
dopolodne čestitajo knezu: narodna
skupščina, vlada, pravoslavni metro-
polit, katoliški vladika in mohame-
danski mufti, visoki uradniki, gostje
iz inozemstva in delegacije s Cetinja
in notranjosti. Popoldne koncert pev-
skih društev, zvečer narodne zabave.
Dne 29. avgusta: proslavita knez in
kneginja v Vlaški cerkvi svojo zla-
to poroko. Po poroki čestitajo knežev-
skemu paru iste osebe in korporacije,
ki smo jih gori navedli. Nato se vrši
pred knezom defiliranje šolskih
otrok in dijakov, gostov in vojaštva.
Popoldne in zvečer koncerti in gle-
dališke predstave. Dne 30. avgusta

vojna parada in banket mestne ob-
čine povabljenim gostom, zvečer pa
sijajen ples.

Bolgarski kralj o sprejemu na Cetinju.

Dunaj, 25. avgusta. Bolgarski
minister zunanjih zadev se je na-
pram dopisniku »Neue Fr. Presse«
izrazil, da je car Ferdinand narav-
nost očaran o ljubeznivem sprejemu,
ki ga je našel na Cetinju. Bolgarska
in car ne pozabita nikdar, da je bil
knez Nikita prvi, ki je čestital ob
priliki proglašenja Bolgarske za ne-
odvisno kraljevino. Car Ferdinand
se je izrazil napram ministru, da
mu ostanejo prekrasni dnevi, preži-
veti na Cetinju in v Črni gori, v ne-
izbrisnem spominu.

Bolgarski vladni list o posetu car-
jevem na Cetinju.

Sofija, 25. avgusta. Oficijsko
glasilo »Preporok« piše o posetu car-
ja Ferdinanda na Cetinju, da je bila
to dolžnost bolgarskega kralja, ker
je Črna gora prva pozdravila neod-
visnost Bolgarske in prva priznala
neodvisno kraljevino. »Preporok«
pravi, da se čestitkam kralja Ferdi-
nanda pridružuje tudi ves bolgarski
narod ob priliki 50letnice vladanja
kneza Nikolaja.

Vojaška parada na Cetinju.

Cetinje, 25. avgusta. Danes je
bila vojaška parada, ki so se je vdele-
žili bolgarski car Ferdinand, itali-
janski kralj Viktor Emanuel, kralji-
ca Jelena, bolgarski prestolonasled-
nik Boris in drugi dostojanstveniki.
Parade se je vdeležilo 3000 mož pe-
hote, kateri je poveljeval vojvoda
Janko Vukotić. Parada se je izvrši-
la naravnost sijajno.

Odlikovanje črnogorskega kneza.

Belgrad, 25. avgusta. Kralj Pe-
ter je imenoval kneza Nikolaja za
generala, prestolonaslednika Danila
za polkovnika, kneževiča Mirka za
stotnika, kneževiča Petra pa za po-
ročnika srbske vojske.

Turčija in Grška.

Carigrad, 25. avgusta. Minister
zunanjih del Rifaat paša se je na-
pram diplomatom izrazil, da Turči-
ja ne namerava nobene akcije pro-
ti Grški v slučaju, ako Venezelos od-
stopi kot šef kretske vlade. »Ikdam«
pa javlja, da pošilja Grška nepre-
stano nove voje na turško mejo, obo-
rožuje obmejno prebivalstvo ter se
pripravlja na vojno na vseh konceh
in krajih. List poziva vlado, naj ne-
mudoma Grški napove vojno.

Makedonski begunci se vrnejo do-
mov.

Sofija, 25. avgusta. Turški po-
slanik je danes sprejel deputacijo
makedonskih beguncev ter jih zago-
tavljal, naj se brez vsakega strahu
vrnejo v svojo domovino in da se
jim ni treba bati nobenih pregan-
janj. Minister notranjih del Takev
je predložil imenik beguncev. Po
ministrovih podatkih je bilo do 19.
avgusta na Bolgarskem nič manj ka-
kor 1424 beguncev.

Otvoritev cerkev in šol v Makedo-
niji.

Solun, 25. avgusta. V bitolj-
skem vilajetu je turška vlada dala
zopet otvoriti vse tiste cerkve in šole,
ki jih je nedavno tega dala za-
preti.

Sestanek francoskega in španskega
ministrskega predsednika.

Pariz, 25. avgusta. »Maten« po-
roča, da se v kratkem sestane špan-
ski ministrski predsednik Canalejas
s francoskim ministrskim predse-
dnikom Briandom. Sestanek se bo vr-
šil v San Sebastijanu.

Zeppelin na povratku.

Lerolin, 25. avgusta. Zeppelino-
va znanstvena polarna ekspedicija
se nahaja že na povratku.

Zrakoplovec Sablatnik.

Spital na Dravi, 25. avgusta. In-
ženir Sablatnik je včeraj s svojim
aeroplanom poletel 80 metrov viso-
ko. Te dni baje že prične s poletji, na
katere bo jemal sabo že pasažerje.

Nove angleške oklopnice.

London, 24. avgusta. Angleška
bo zgradila nove vrste oklopnice, ki
bodo imele plinove motorje. Pri teh
oklopniceh ne bo več treba dimni-
kov, ne kotlov in ne jambil. Prostor,
ki jih sicer zavzemajo te naprave, bo
se lahko uporabil za druge stvari,
predvsem za nameščenje novih
ogromnih topov. Angleška vlada se
je baje odločila za zgradbo takih
oklopnice, ker je izvedela, da misli tu-
di Nemčija na take bojne ladje.

Proti ruskim naročilom v inozem-
stvu.

Moskva, 25. avgusta. »Golos
Moskvi« javlja, da so se artiljerijske
potrebščine v znesku 25 milijonov
rubljev naročile v inozemstvu ter
napada zaradi tega vlado izredno
estro, naglašajoč, da je gosudarstve-
na дума dovolila teh 25 milijonov
samo pod pogojem, da se vse potreb-
ščine naroče pri ruskih tvornicah.

Rockefeller umrl?

Berolin, 25. avgusta. Na borzi
so krožile vesti, da je glasoviti ame-
riški milijarder Rockefeller umrl.
Vest ni potrjena.

Amerikanske volitve.

Franklin, 25. avgusta. Policija
je aretovala bivšega člana kongresa
Sibleya, ker je podkupoval volilce.
Za podkupljenje je baje porabil
45.000 dolarjev.

Avstro - Amerikana.

Dunaj, 25. avgusta. Parobrodna
družba »Avstro-Amerikana«, ki skr-
bi za promet med Avstro-Ogrsko in
južno Ameriko, je sklenila, da se bo-
do njeni parniki v bodoče ustavljali
tudi v Splitu. Prvi njen parnik
»Francesca« se ustavi v Splitu dne
8. septembra.

Poneverjenje na pošti.

R. — Lvon, 25. avgusta. Poštni
oficijant Vladislav Bryk v Ruski
Rawji je poneveril 20.000 K v ban-
kovicah, ter pobegnil. Za njim so iz-
dali tiralico. Kdor ga izsledí, dobi
500 K nagrade.

Spletkarjem po krempljih.

V soboto, dne 20. t. m., je izšel oficijalen komuniké izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, v katerem je rečeno:

»Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke izreka svojemu prvemu podpredsedniku, gospodu dr. Ivanu Tavčarju, sprito vsehobno in osnovanih napadov na njegovo osebo in čast, svoje neomajano in popolno zaupanje in konstatuje, da so ti napadi prihajali od strani, kateri mora vodstvo stranke odrediti sleherni pravico in legitimacijo govoriti v imenu stranke. Istotako zavrača izvrševalni odbor sumničnega, da je kak član izvrševalnega odbora intrigiral proti potrditvi župana Hribarja ter izjavlja, da stoji v tem vprašanju na stališču brezpopojne strankarske zvestobe napram načelniku stranke, ljubljanskemu županu.«

V torek, dne 23. avgusta, pa je bil izdan naslednji oficijalni komuniké:

»Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je imel danes (22. avgusta) sejo ter je po daljšem posvetovanju sklenil, da stoji slejkoprej neomajano zvesto ob strani svojega načelnika, bivšega župana ljubljanskega, Ivana Hribarja.«

Iz teh oficijalnih izjav, sklenjenih pod predsedstvom dosedanjega župana Hribarja, izhaja s popolno jasnostjo:

1. da absolutno ni niti sence kakga nasprotja v vodstvu stranke;
2. da je vodstvo stranke popolnoma solidarno in da bo pri vseh svojih sklepih stalo slejkoprej v neomajani zvestobi ob strani svojega načelnika, torej postopalo samo v soglasju z njim;

3. da so lažnjiva izmišljenja in podla obrekovanja vse vesti, da je stranka Hribarja žrtvovala in da sta se dr. Tavčar in dr. Triller proti Hribarju pogajala z vlado.

A vzlic temu pojasnilu od najmerodajnejše strani so tisti temni elementi, ki so največ krivi, da Hribar ni potrjen, začeli s podvojenim silo nadaljevati svoje podlo početje in obsipati dr. Tavčarja in dr. Trillerja z najgrjimi obrekovanji. Tisti skalo-viti značajniki, ki jih diči samo posebno razvit instinkt za dobre službe in korita, in katerih politično in gospodarsko »delo« je tako, da je povzročilo stranki največjo škodo, hočejo s temi spletkami samo sejati razdor in s temi hujškarijami stvarjati nasprotja, da bi mogli v kalnem ribariti. To se vidi že iz tega, da govore neprestano v imenu stranke, čeprav je vodstvo stranke pod predsedstvom svojega načelnika Hribarja oficijalno razglasilo, da ti ljudje nimajo nobene pravice in nobene legitimacije govoriti v imenu stranke.

Toda ti poskusi se bodo izjalovili, že ker kaj takega ne trpi nobena

stranka. Tako daleč narodno-napredna stranka še ni padla, da bi jo terorizirala posamična oštarijska družba.

Čehi in Hribar.

Od veleugledne strani smo dobili pismo, v katerem se srečali vtisk, ki ga je na češke politične kroge napravila nepotrditve dosedanjega župana ljubljanskega. V pismu je rečeno:

Teana zveza med Čehi in Slovenci, ki je rodila že toliko dobrega in obeta še mnogo krasnega sadu, je skoro izključno zasluga g. Hribarja. V Hribarju vidimo Čehi enega prvih nositeljev slovanske misli v Avstriji. Z njim ni hotela vlada zadeti samo Slovencev, nego sploh vse slovansko gibanje v Avstriji. Ni torej samo izraz našega iskrenega spoštovanja, da stojimo na strani g. Hribarja, ni to samo konsekvence politične in narodne solidarnosti med Čehi in Slovenci, marveč tudi naš lastni in splošnoslovanski interes. Zaradi tega imamo tudi dolžnost, da spravimo to stvar z vso energijo pred forum parlamenta.

Ironija.

O nepotrditvi poslanca Ivana Hribarja za župana ljubljanskega piše v obširnem članku, naslovljenem: »Nov akt sovražnosti proti Slovonom«, tudi »Odesski Listok«, izhaja joč, kakor že ime pove, v Odesi. V tem članku čitamo med drugim tudi take odstavke: »Zeleti bi bilo, da bi se ublažil preprič med naprednim in klerikalnim taborom slovenskega naroda, ki nesporno oslabljuje narodno odorno silo in energijo v politiki. Prepričani smo, da bo nepotrditve Hribarjeva vplivala v tem oziru otrezujoče in pokazala slovenskim klerikalcem neobhodnost ukrepiti slovanske zveze, ki so jih doslej žal popolnoma odklanjali. Zaupanje v slovanske razmere, vera v slabost slovanske vzajemnosti, misel, da je slovanska ideja tuja narodnim masam, vse to daje gotovim krogom v Avstriji in na Ogrskem pogum, da nasilno nastopajo proti slovanskim narodom in jih zatirajo.« — Tako piše dobrodušni ruski članekar v »Odesskem Listku« in se krepko nada, da bo krivica, ki se je zgodila Ivanu Hribarju, odprla oči tudi slovenskim klerikalcem, da bodo v svojih prsih vendarle odkrili — slovansko sree. Kakšna ironija! Da bi naši klerikalci začutili, da je krivica, zadana Hribarju, ne toliko naperjena proti Hribarjevi osebi in narodno-napredni stranki, kakor predvsem in v prvi vrsti proti celokupnemu narodu slovenskemu, to je samo pobožna želja idealista, ki je uverjen, da v najskrajnejšem kotu klerikalne stranke vendarle še tli iskrica slovenskega rodoljubja in slovenske narodne zavesti. Če bi ruski pisec članekar: »Nov akt sovražnosti proti Slo-

vanom« le nekoliko поближе poznal slovenske klerikalce, bi o njih seveda ne sodil tako idealno! Naravnost zgrajal pa bi se, ako bi vedel, da so Hribarjevo nepotrditve povzročili prav ti isti slovenski klerikalci, o katerih on sodi tako idealno, in da je Hribarja v prvi vrsti strmaglavil tisti dr. Bosterič, ki igra na Dunaju veliko vlogo velikega slovanskega rodoljuba!

Takoj pa se bo šlo!

V zadnjem času smo se proti trem zaplembam našega lista pritožili in te dni smo dobili pismeno obvestilo, da se obravnava na to pritožbo vrši dne 23. t. m. ob 4. popoldne. Zadnji dan se je odgovornemu uredniku telefonično sporočilo, da se ta obravnava v določenem času ne more vršiti, ker je predsednik dotičnega senata zadržan, ter se ga vprašalo, ako bi imel čas priti k obravnavi istega dne ob pol 3. popoldne. Odgovorni urednik je odgovoril, da mu ob tem času ni mogoče priti k obravnavi. Kake pol ure kasneje je zopet zvonil telefon, in neki sodni uradnik je sporočil, da se je obravnava preložila na 9. uro jutraj, kateri dan, pa se ni moglo razumeti, ker je bila telefonska zveza slaba. Ker smo pa bili prepričani, da itak dobimo pismeno obvestilo, da se je obravnava preložila, se dalje nismo brigali za stvar. Včeraj pa smo izvedeli, da se je vzklicna obravnava vršila v odsotnosti odgovornega urednika, ki je vložil pritožbo. Gospoda, to pa je le nekoliko predomače, da bi se dali bagatelizirati na ta način od kakršne koli oblasti in naj bo tudi sodišča! Ne rečemo ničesar drugega, samo tole vprašanje stavimo: Kje pa imate potrdilo, da je bila stranka povabljena k obravnavi?

Praznovanje zmage v Celjski okolici.

Iz Celja nam pišejo: Snoči smo doživeli v Gaberju pri Celju prvokrat narodno slavo na cesti: spregovorila je prvič v našem predmestju slovenska ulica. Improviziral se je po Gaberju in Sp. Hudinji slavnosten obhod; narodna godba je igrala vesele koračnice, spremljalo pa jo je stotine pisanih lampijonov in tisoči občinstva. »Živio« in »Na zdare-klicev ni hotelo biti konca; povsod si videl vesele in navdušene obraze. Kakor zadnji sokolski zlet, tako ostane ta znameniti slovenski sprevod po slovenskem Gaberju v neizbrisnem spominu. S »Sokolskega doma«, občinske hiše in nekaterih zasebnih hiš so vesele trobojnice; streljanje pa nam je naša ljubeznjiva in za Nemce tako skrbna vlada prepovedala. Poslala je tudi v Gaberje do 20 orožnikov, ki so »varovali« slovenske tisočglavo množico, ki je šla uprav do mestne meje pri »Studentenheimu« in prvič na ulici mogočno potrkala na celjska vrata. Nekaj nemškutarjev je tuhtam žvižgalo za plotovi ali s posa-

meznih oken — nam v zabavo, ker smo videli vso onemoglo jezo nemškutarjev nad porazom. Danes so zmagovitim slovenskim volilecem v Celjski okolici pristržno čestitali hrastniški Slovenci in drž. posl. dr. Rybář.

Friesenfov dom na Okretlju

je obiskalo navzlic slabemu vremenu letošnje turistične sezone dosedaj 330 planincev, med njimi zelo mnogo Čehov in celo — Nemcev.

Novi ljudski knjižnici

otvori podravske odseke »Prosvete« v Mariboru to nedeljo in sicer v Stojučih pri Rogatcu in v Pušcavi nad Mariborom.

Ruske knjigarske razstave ne bo v Ljubljani.

Pred tedni so listi poročali, da se ruska knjigarska razstava, ki so jo priredili povodom vseslovanskega kongresa v Sofiji, prenese v Belgrad, Zagreb in Ljubljano. Kakor čujemo, so se v tem oziru res tudi vodila pogajanja, ki so se prvotno tudi izvršila povsem ugodno. Toda v zadnjih tednih so se razmere tako izpremenile, da so prireditelji razstave sami jeli ventilirati vprašanje, ako bi ne kazalo, da se prireditve razstave v imenovanih mestih sploh opusti. Po vsestranskem prevdaru se je končno tudi sklenilo, da imajo vse knjige, knjižice in brošure, ki so bile izložene na razstavi ostati v Sofiji. Ruske knjigarske razstave torej ne bo niti v Belgradu, niti v Zagrebu, še manj pa v Ljubljani.

Povsod nemškutarenje.

Dovje na Gorenjskem je kraj, kjer menda ni niti enega Nemca. A vendar se na kolodvoru povsodi šopari nemščina, da, na železniškem skladišču je celo pritrjen samonemški napis: »Das Tabakrauchen ist hier strengstens verboten«. Vemo čisto natanko, da med železniškimi delavci ni niti enega Nemca, vemo tudi, da v skladišču ne dohaja nihče, ki bi znal nemški, zakaj potem samonemški napis? Ali je morda železniška uprava mnenja, da prepoved kaditi velja samo za Nemce? Kaj pa če pride Slovenec v skladišče, ali sme kaditi? Priporočamo občinskemu odboru, naj se za stvar zanima.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Ribi lov. Andreja Bernika, ki je posestnik v Brezju, so zadnjič prijele skomine po ribah. Zato se je podal neko nedeljo popoldne — bilo je 31. pret. mes. — s palico, ki je imela na konci dva žeblja v potok Švice; ujel pa ni ničesar, akoravno je dolgo brodil po vodi. Okrajni sodnik je Bernika obsodil na 2 dni zapora, poostrelega z enim postom — da ga bodo minile skomine po tujih ri-

LISTEK.

Povest o vinskem hramu.

Tako nekrščanskega pohujšanja je bil kriv krčmar Dragar, da Bog prizaneša njegovi kosmati vesti! Sezidal si je vinski hram in vanj navlil velikanskih sodov. Najrazličnejše kaplje so se bile stekle tja, tam od Gadove peči, od Ljutomera, od Metlike, od Poreča in kdove še iz koliko drugih vinskih krajev.

Ko so bili vsi sodi napolnjeni, pa se je zgodilo v tem Dionizovem templju tisto velikansko pohujšanje, kakršnega še ni poznala farna zgodovina. Dragar je povabil takrat vse razumnštvo, kolikor ga je hodilo po dolini, v hram, ki ga je hotel ob tej priliki blagosloviti in otvoriti.

Zgodaj spomladi je bilo in zato so lazili ta večer povabljeni v hram zadelani s površniki do ušes. V dolgih presledkih so prihajali drug za drugim, dokler niso bili naposled zasedeni vsi stoli ob veliki mizi, ki je stala sredi hrama.

Na mizi so bile postavljene vse vinske vrste v literjskih steklenicah, ki so nosile v zamašek zatakunjeno

ime vrste. Zasluge za to okusno uredbo si je po vsej pravici iztekel občinski tajnik Smrde, tako pohujšljiv pijanec, da so vsako nedeljo in praznik molili po pridigi za njegovo spreobrnjenje dva očenaša. Tisti dan, ko je imel Dragar otvoriti vinski hram, ni bilo Smrdeta ves dan v pisarno. Kar na svojo roko je nabil na vrata list: »Ta teden se ne uraduje!« Ljudje so šli nad župana, toda ta se ni upal zameriti tajniku ter je tako rajše privoščil mir in pokoj sebi in občini, zakaj županil je pravzaprav tajnik in je tajnikoval župan.

Veliko razpoloženje se je dvignilo od mize in napolnilo ves hram. Nazadnje se je prikazal med vrati še muzikant in spravili so ga na najobsežnejši sod. Raztezal je siloma harmoniko in se zraven drl s takim naporom, da so mu zabrekle vse žile na vratu. Dacar ga je narisal in tako grdo našemil, da se je sicer kisli sodnik do solz nasmejal karikaturi.

Ko je bila že pozna ura in so goste gruče dima zagrnille strop ter legle tako nizko, da so skrile muzikanta, je čutil klepetavi eksekutor potrebo, da se oglasi:

»Silentium!« je potrkal na prazen liter in se z veliko važnostjo ozrl po družbi. Na vse obraze je tisto tre-

notje legla svečana resnost in tudi sodnik se je nehal režati dacarjevi spaki ter se spoštljivo zagledal v eksekutorja. Muzikant je stisnil harmoniko in se pripravil, da bi poslušal.

»Gospodica moja,« je začel eksekutor, »važno urico smo takorekoč doživeli. Naš dični, veleugledni in velerodoljubni prijatelj Dragar, ki se že leta in leta trudi ter zastavlja takorekoč vse svoje moči za prosep naše mile dolinice, je dovršil danes preimeno nalogico — dozdaj je vinski hramček in ga napolnil, kakor ste okusili, s pristno, žlahtno kapljico. Take kapljice, gospodica moja, smo do danes pogrešali po naših krčmicah ter se morali takorekoč zadovoljevati s pijačo, ki nikakor ni bila krščanska!

Kaj nam je treba to dejstvo komentirati na dolgo in široko! Kratko, lahko priznamo, da smo postali radi slabe pijače takorekoč — pijančki. (Muzikant se grohoče nekje v dimu.) Po cerkvah molijo zdaj za nas očenaše. (Tajnik nekje godrnja, najbrž ga je kdo sunil.) V velikih ovinkih se nas izogibljejo ljudje, kakor bi nam Lucifer takorekoč že pred-ujem dal. Ali nismo bili zdaj tako na sramoto svoji doomvini, zemljici slovenski, narodna slovenskemu?

Toda zdaj je prisijal tudi k nam žarek napredka, in če bomo odslej še kdaj pijani (Brez kondicije! Še, še!), pa vsaj tako mukomučnih mačkov ne bomo preganjali (Prav praviš!), ker bomo pili odslej samo pristno trtno kapljico!

Gospodica moja, to je po moji misli napredek in pravično je, ako ta veseli fakt konstatiramo.

Blagoslova je treba dati nocoj temu krasnemu hramčku naše zlate dušice, prijatelja Dragarja. Jaz mislim, prijateljki moji, da je v ta namenček takorekoč (Poštar mrmra: »Takorekoč.«) — prosim, da se govornika ne moti! — da je torej najbolje, ako to ružno kapljico, namesto da bi jo po običaju blagoslova poškopili po hramčku, raje izlijemo v svoja grlica in v svoje želodčke ...«

»Ta-ko-re-koč,« zagode nekdo prav sirovo. Videti ni bilo več nikogar, ker so se splazile dimove megle prav do mize. Vzduh je postal slab, da je pričela pojemat luč, dokler ni nekdo tako močno kihnil, da je ugasnila.

Eksekutor je bil že pijan, mežal je in čevkal nemoteno dalje v dolgočasnih presledkih. Najbrž ga ni več nihče poslušal, ker se ni čulo nobene opazke.

**Slovenci in Slovenke! Ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Razne prevode

Iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovih
okrobi čeno v tej stroki izvešča
uradnik.

Naslov v upravitelstvu „Slov.
Naroda“

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštami povzeta
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 2073

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa . . . . . K 83.116.121-11
upravnega premoženja . . . . . K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad . . . . . K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/2% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po
5 1/2% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštna hranilnica račun št. 826.405.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2%; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Navoženje menjalnice:** zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— **Ekomptra trgovske menice.** — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi
pisarni.

10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Promese zemljiških srečk k **K 5-50**
žrebanju 5. septembra t. l. po

k žrebanju tiskih srečk — **K 8-**
1 oktobra t. l. po

Dolžnost

vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovenski
banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej
domač slovenski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

∴ Ogromni rezervni fond K 42.812.797 — jamči za popolno varnost. ∴

Banka „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“

razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za otrok.

Banka „SLAVIJA“

razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“

je res slovenska zavarovalnica z vseskozi slovensko - narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“

gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“

stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

1

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Slovenci!

Oklenimo se z vsemi
močmi gesla: „Svoji
k svojim!“

Osamosvojimo se na
narodno - gospodar-
skem polju!

Ne podcenjujmo se!
Bodimo odločni, mlač-
nost, obzirnost in ne-
doslednost, ki se čim
huje nad nami mašču-
jejo, morajo izginiti.
Osvobodimo se tujega
jarma!

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

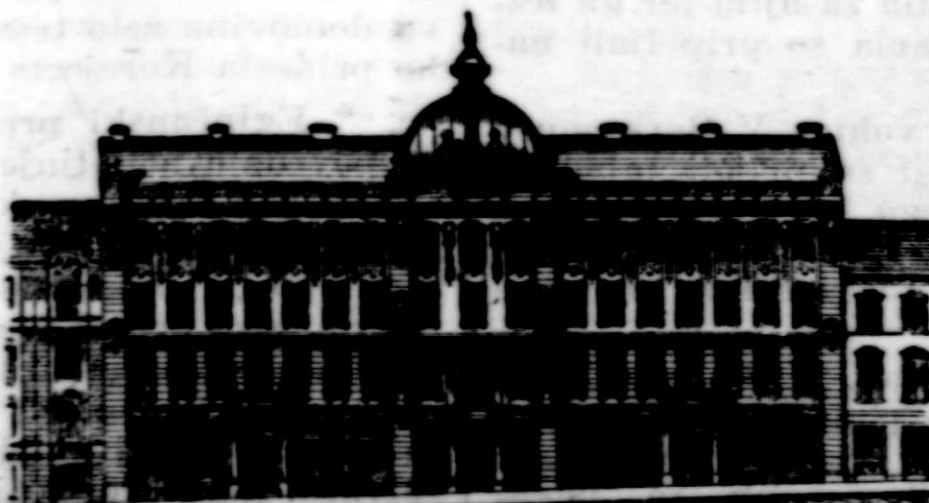
∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1908 nad 518 milijonov kron.

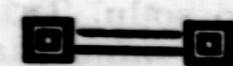
Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vse
svoje močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vloženim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/2% brez odbitka; nevzdržene obresti se
prispišujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5%, obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1 1/2% na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače
hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo.

4